

Fukushima i les circumstàncies que han envoltat l'elecció del governador de Tòquio.

El passat 9 de febrer, tot Japó es trobava sota la pitjor tempesta de neu que es recordava en les últimes quatre dècades, una tempesta que va deixar un saldo de 11 morts i desenes de ferits [1]. Per una desafortunada casualitat, aquest dia era el que s'havia fixat per a les votacions en què es triava el càrrec de governador de Tòquio.

El candidat oficial, l'ex ministre de Salut, Yoichi Masuzoe, recolzat pel govern del PDL (Partit Democràtic Liberal) i el seu primer ministre Shinzo Abe, va obtenir la victòria. Amb una alta abstenció, sols un 46,14% del cens electoral va participar en les eleccions, Masuzoe va recollir 2.112.979 vots, i es va imposar al candidat Morihiro Hosokawa, de 76 anys, ex - Primer Ministre de Japó entre 1993 i 1994, que va quedar en tercer lloc amb 956.063 vots després d'Utsunomiya Kenji, recolzat pel Partit Comunista del Japó i el Partit Socialdemòcrata, que va obtenir 982.594 [2]. La peculiaritat d'aquestes eleccions ha estat que estava en joc alguna cosa més que el nomenament d'un lloc governatiu d'importància.

Perquè la presentació de la candidatura d'Morihiro Hosokawa constitueix una anomalia en un escenari polític com el del Japó; Hosokawa comptava amb el suport d'un altre ex-primer ministre, Junichiro Koizumi, de 71 anys, que va governar el país entre 2001 i 2006, i que es va retirar de la política el 2008. Membre del PDL, i considerat un dels majors defensors de l'energia nuclear de la història del Japó, Koizumi havia abandonat el seu retir i donat una conferència el 12 de novembre de 2013, al Club de Premsa de Tòquio, en la qual va criticar durament al govern, i va manifestar que el Japó hauria de tancar totes les centrals nuclears immediatament.

Aquesta conferència va suposar una autèntica convulsió que va posar en dificultats a l'actual primer ministre Shinzo Abe, deixeble polític de Koizumi. El sorprenent canvi d'opinió en un tema tan sensible per al Japó, era conseqüència de la visita realitzada per Koizumi a l'únic cementiri nuclear de residus radioactius d'alta activitat que es troba en construcció al món, Onkalo, a Finlàndia; sembla ser que la impressió que li van produir les dimensions gegantines d'una obra que, malgrat la seva magnitud, només està concebuda per albergar els residus d'alta activitat de les 5 centrals nuclears finlandeses, va provocar una reacció en un polític que ara, alliberat de responsabilitats directes, pot manifestar-se lliurement [3].

Els mitjans de comunicació han descrit el resultat d'aquestes eleccions com la victòria de la postura oficial del PDL sobre la primera candidatura japonesa declaradament contrària a l'energia nuclear. De fet, el lema de la campanya de Hosokawa era "nuclears zero", el que havia estat criticat per reduir a un sol tema una qüestió tan complexa com el govern de Tòquio, però tots els mitjans han eludit acuradament aprofundir en els motius que han portat a dos vells polítics jubilats, i decidits partidaris de l'energia nuclear en el seu dia, a trencar el silenci que imposa la lleialtat al sistema polític al qual havien servit, a abandonar el seu més que confortable estat, tornant a la vida política i, en el cas de Koizumi, a enfrontar al seu propi partit.

Un repàs de la situació dels diversos aspectes de la catàstrofe durant l'any 2013, ordenant les informacions fragmentades que subministren els mitjans, permet fer-se una idea dels motius que empenyen a persones com aquestes a manifestar públicament, ja que poden fer-ho sense posar en perill les seves condicions de vida.

Tenim, en primer lloc, l'abocament continuat d'aigua radioactiva a l'oceà Pacífic. Un abocament que primer va ser silenciats, després assumit a mitges, i finalment presentat com a situació temporal a l'espera d'un pla de contenció ple d'aspectes dubtosos (bombament i mur congelador impermeabilitzant), que es durà a terme a la tardor de 2014. Davant el més que previsible fracàs, ja s'està preparant l'opinió pública perquè accepti la qual serà l'opció més probable: l'abocament diari al mar d'unes 300 tones d'aigua radioactiva que conté més de 1,3

milions d'Becquerels per Litre (B / L) de triti, aigua que provenen directament dels reactors 1, 2 i 3. Una possibilitat que es contempla com a "acceptable", tant per l'autoritat reguladora nuclear japonesa, com per l'Agència Internacional d'Energia Atòmica (IAEA) [4] .

A tot això cal afegir que els tres reactors esquerdatats segueixen emetent ràdio-nuclis a l'aire, a raó de 10 milions d'Becquerels per Hora (B / H).

Després cal valorar l'increment detectat de casos de càncer de tiroides i d'episodis d'insuficiència cardíaca. Els primers resultats de l'examen de 226.000 menors d'edat (amb una mitjana de 16,8 anys), a la prefectura de Fukushima, van detectar 26 casos de càncer de tiroide confirmats, i altres 33 casos sospitosos. Un increment entre 7 a 14 vegades més gran si es comparen amb la mitjana de 1,7 persones (de entre 15 i 19 anys) per cada 100.000 habitants comptabilitzades en 2007. I això limitant l'àmbit de l'estudi a la prefectura de Fukushima (no es volen generalitzar els estudis a tot Japó), i al càncer de tiroide, única malaltia que l'Agència Internacional de l'Energia Atòmica (AIEA) admet com a conseqüència vàlida de les baixes dosis de radiació.

Hi ha estudis sobre les conseqüències de Txernòbil que mostren la gran importància de l'efecte en el sistema cardiovascular causat per la contaminació interna per cesi 137 [5] . De fet, al novembre de 2012, els metges de l'Hospital de Ohara, a la ciutat de Fukushima, van lliurar un estudi en el qual s'observa un augment en el nombre de pacients que pateixen d'insuficiència cardíaca. Però ni les autoritats, ni els mitjans de comunicació van mostrar interès.

I, en tercer lloc, l'elecció del governador de Tòquio té importància en l'estratègia de reobertura de centrals nuclears dissenyada des del govern. Tòquio era la principal consumidora de l'electricitat de les centrals de Fukushima Daiichi i de Kashiwazaki-Kariwa, i és, a més, la quarta major accionista de TEPCO, l'empresa propietària aquestes centrals.

Amb més de 13 milions d'habitants, i una de les majors economies ciutadanes del món, les decisions del governador de Tòquio tenen un pes important, i més si considerem que el 8 de juliol de 2013, un cop publicats els criteris de la nova NRA , l'agència reguladora nuclear que es va fundar un any i mig després del inici de la catàstrofe, quatre empreses van presentar immediatament els formularis de sol·licitud per connectar 10 reactors en cinc centrals, i quatre dies més tard es van presentar demandes per dos reactors més. Són les Unitats 1, 2 i 3 de la central de Tomari; les 3 i 4 d'Oi i les 3 i 4 de Takahama; la 3 de Ikata; les 1 i 2 de Sendai, i les 3 i 4 de Genkai; i que TEPCO, que també volia lliurar el mateix dia la sol·licitud per a les Unitats 6 i 7 de Kashiwazaki-Kariwa, es va enfrontar a una crítica tenaç per part del governador de la prefectura local de Niigata, Hirohiko Izumida, qui té molt present l'experiència del terratrèmol de magnitud 6,8 en la costa de Chuetsu l'any 2007, que va provocar un incendi a la Central.

En aquest clima de confrontació política, resultat dels impactes que la catàstrofe nuclear està tenint en la societat japonesa, s'inscriu l'estratègia posada en marxa pel govern del PDL, dirigit per Shinzo Abe en complicitat amb la indústria nuclear. Aquesta estratègia passa per una calculada ambigüitat (ningú es manifesta partidari de l'energia nuclear quan els índexs de rebuig social es mantenen entorn del 80% de la població), en la insistència en criteris tècnics (les normes de la NRA es defensen com " les més exigents del món "), i en la repressió de la dissidència per via mediàtica i legal.

Dos exemples: des que el governador Izumida expressar el seu malestar contra TEPCO pel seu intent de reobrir Kashiwazaki-Kariwa, sense comptar amb el govern local, la premsa japonesa emfatitza l'aspecte emocional de la seva personalitat, i no explica els veritables motius de la seva denúncia. Segon, el govern va aprovar, el 6 de desembre de 2013, una polèmica llei de secrets oficials que castiga a aquelles persones que difonguin informacions que puguin ser conflictives per als seus interessos sense atendre les protestes de grups d'escriptors, editors, periodistes, advocats, científics , experts constitucionals i en dret, historiadors, músics,

directors de cinema, actors i actrius, metges, representants catòlics i budistes, i d'unes 6000 persones que van participar en la cadena humana que va envoltar el Parlament el 4 de desembre, abans de l'aprovació de la Llei [6] .

I aquesta estratègia implica també aspectes preocupants d'apel·lació al patriotisme i la irracionalitat, la lluita per obtenir la celebració de les olimpíades s'inscriu en aquesta lògica en clau amable, però n'hi ha prou examinar la trajectòria del candidat que va quedar en quart lloc en les eleccions a governador de Tòquio, Tamogami Toshio, que va obtenir 610.865 vots, per percebre aspectes inquietants; general de les Forces Aèries d'Autodefensa del Japó i membre de l'Estat Major des de 2007, Tamogami Toshio manté un discurs ultranacionalista i populista que qüestiona el paper agressor del Japó en la Segona Guerra Mundial, que nega l'existència de crims de guerra japonesos, i que considera la tragèdia de les dones coreanes utilitzades com esclaves sexuals per les tropes com una invenció del govern de Corea [7] . Per aquest discurs Tamogami va ser cessat, però es tracta d'un discurs assumit amb gran facilitat per sectors de la joventut del Japó.

Però encara pitjor és la simpatia mostrada pel primer ministre, Shinzo Abe, cap a les postures manifestades per Tamogami en el tractament de la catàstrofe de Fukushima. Tamogami defensa elevar els nivells legals d'exposició a la radiació per fer tornar a les persones desplaçades a casa ja que, segons ell la radiació nuclear no és perillosa [8] .

El PDL va mobilitzar els seus partidaris el 9 de febrer perquè anessin a votar malgrat la nevada, una part important de la població no va considerar el tema nuclear tan rellevant com per moure de casa, mentre viu d'esquena al que passa a seu voltant. Aspectes com aquests, i com l'ús de captaires per treballar sense control a les zones més irradiades de les centrals, o com el paper jugat per la màfia japonesa a la contractació de treballadors [9] , són els que mostren la veritable cara de l'energia nuclear, una energia que lluita amb totes les seves forces per mantenir-se.

El proper 11 de març es compleixen tres anys del inici de la catàstrofe, no ho deixem passar sense recordar en actes. Aquest article no hagués estat possible sense l'ajuda de persones de la comunitat japonesa a Barcelona que desitgen romandre anònimes.

Miguel Muñoz , és membre de Tanquem Les Nuclears - 100% EER, i manté la pàgina de divulgació energètica <http://www.sirenovablesnuclearno.org/>

[1] <http://es.euronews.com/2014/02/10/once-muertos-en-japon-por-las-fuertes-nevadas/>

[2] <http://www.nippon.com/es/nipponblog/l00058/>

[3] Sobre la gegantina construcció de Onkalo, paraula que en finlandès vol dir "Ocult", i les seves implicacions tracta el documental "**Into Eternity**", realitzat pel director Michael Madsen. Veure la pàgina <http://www.intoeternitythemovie.com/> . També http://www.eldocumentaldelmes.com/es/documentals/63-into-eternity_cap_a_l_eternitat_.html . El documental complet en anglès pot veure a <http://www.youtube.com/watch?v=O8uh9UNHbzA>

[4] Veure <http://www.iaea.org/newscenter/focus/fukushima/missionreport041213.pdf> Advisory point 5

[5] Veure <http://www.burbuja.info/inmobiliaria/5078846-post4486.html>

[6] Veure vídeo en <http://www.youtube.com/watch?v=6C6C6JdxGBs>

[7] Ver http://www.apa.co.jp/book_report/images/2008jyusyou_saiyuusyuu_english.pdf y http://www.japanfocus.org/-herbert_p_-bix/2945

[8] <http://govtclaves.info/official-radiation-fukushima-dangerous/> i les informacions l'excel·lent portal "resums de Fukushima" <http://resumenesdesdefukushima.blogspot.com.es/>

[9] <http://www.rebellion.org/noticia.php?id=180478>